

AT THE CROSSROAD
OF INEQUALITIES /
DISCRIMINATION

EXERCIȚIU
PRACTIC

Etichete

Dimensiunea grupului:

oricare, cel puțin cinci participanți

Durată:

45-75 minute (20-30 minute pentru instrucțiuni și joc, 25-50 minute pentru discuție)

Cerințe pentru exercițiul practic:

- două etichete autoadezive pentru fiecare participant
- stilou

Tip de exercițiu practic:

joc de echipă

Metode utilizate:

joc de rol, reflecție în grup

Care este scopul acestui exercițiu practic? Ce dorește să obțină lucrătorul de tineret? La ce rezultate se poate aștepta?

Scopul exercițiului practic *Etichete* este de a ajuta participanții să exploreze relația dintre așteptările pe care ceilalți le au de la noi și propriul nostru comportament. Veți încuraja o discuție între participanți cu privire la efectele pe care stereotipurile și discriminarea aferentă le au asupra oamenilor. Participanții vor fi capabili să exploreze intersecțiile diferitelor identități. Aceștia vor ajunge să înțeleagă că o identitate se răsfânge adesea asupra altora. Ei vor ajunge să înțeleagă că o persoană care este discriminată din cauza mai multor caracteristici/circumstanțe personale sau identități în același timp nu poate fi tratată pur și simplu ca o "sumă de discriminări", ci printr-o nouă realitate care este stabilită la intersecția discriminărilor. La finalul exercițiului, participanții vor fi conștienți de impactul pe care comportamentul nostru îl are asupra celorlalți.

Știați că?

Stereotipurile și prejudecățile sunt elemente-cheie care contribuie la discriminarea intersecțională, un concept care descrie împletirea diferitelor forme de discriminare, cum ar fi rasismul, sexismul, homofobia.

Aceste fenomene sociale afectează discriminarea intersecțională în mai multe moduri:

- **Consolidarea comportamentelor discriminatorii:** Stereotipurile (generalizări simpliste despre grupuri de persoane) și prejudecățile (sentimente sau atitudini negative față de un anumit grup) pot conduce la acțiuni discriminatorii. Atunci când aceste stereotipuri și prejudecăți negative sunt interconectate, o persoană care aparține mai multor grupuri marginalizate poate fi supusă unei discriminări multiple sau intersecționale, care este adesea mai gravă decât cea care provine dintr-o singură sursă.
- **Consolidarea inegalităților structurale:** Stereotipurile și prejudecățile nu numai că influențează acțiunile individuale, ci și consolidează inegalitățile structurale existente. De exemplu, dacă există un stereotip larg răspândit conform căruia femeile sunt mai puțin capabile în ocupațiile STEM (știință, tehnologie, inginerie, matematică) și, în același timp, o prejudecată conform căreia persoanele cu pielea mai închisă la culoare sunt mai puțin inteligente, atunci femeile de culoare din domeniile STEM pot fi supuse unei discriminări deosebit de intense, care provine din intersecția dintre rasă și gen.
- **Lipsa de recunoaștere a identităților intersecționale:** Adesea, societatea nu recunoaște complexitatea identităților intersecționale, ceea ce înseamnă că politicile și practicile care vizează combaterea discriminării sunt adesea concepute având în vedere categorii monolitice (de exemplu, femei, persoane de culoare) și nu iau în considerare intersecționalitatea. Acest lucru poate duce la o situație în care politicile nu abordează nevoile și experiențele specifice ale persoanelor care se confruntă cu discriminarea intersecțională.
- **Acces limitat la resurse și oportunități:** Stereotipurile și prejudecățile pot limita accesul grupurilor marginalizate la educație, locuri de muncă, asistență medicală și alte resurse esențiale. Pentru persoanele care se confruntă cu discriminarea intersecțională, aceste obstacole sunt și mai mari, deoarece se confruntă cu prejudecăți cu multiple fațete.
- **Impactul asupra stimei de sine și a sănătății mintale:** Expunerea continuă la stereotipuri și prejudecăți poate avea un impact negativ asupra imaginii de sine și a sănătății mintale a persoanelor care se confruntă cu discriminarea intersecțională. Acest lucru poate duce la sentimente de izolare și inferioritate.

Recunoașterea și abordarea stereotipurilor și prejudecăților este esențială pentru combaterea discriminării intersecționale. Acest lucru necesită o abordare cuprinzătoare care include educația, sensibilizarea și schimbarea structurală la nivel societal.

Plan de exerciții practice

- Înainte de exercițiul practic, pregătiți cele două etichete pentru fiecare participant. Fiecare participant trebuie să primească câte două etichete.
- În funcție de numărul de participanți, alegeți cele mai diverse combinații de roluri. Unele roluri pot fi, de asemenea, "controversate" atunci când identitățile par să se excludă reciproc (pe baza stereotipurilor și prejudecăților). Puteți alege din categoriile de circumstanțe personale și caracteristici specifice enumerate mai jos.
- Câteva exemple pe care le puteți folosi în orice combinație (exemplele se aplică tuturor genurilor):
 1. *bărbat, femeie, persoană transgender ...*
 2. *homosexual, lesbian, bisexual ...*
 3. *refugiat, migrant, lucrător străin ...*
 4. *consumator de droguri, fost dependent ...*
 5. *lucrător sexual, medic, vânzătoare, om de știință, bucătar, educator ...*
 6. *Musulman, catolic, protestant, hindus, Hare Krishna, budist ...*
 7. *Sloven, bosniac, indian, asiatic, african, american, palestinian, israelian, sirian, francez, kenyan ...*
 8. *persoană indigenă, rom, persoană de culoare ...*
 9. *vorbește slovenă, nu vorbește slovenă, vorbește engleză, vorbește arabă, vorbește japoneză, vorbește germană ...*
 10. *într-un scaun cu rotile, merge cu ajutorul unui baston, este diabetic, orb, surd, surd și mut, are probleme cu auzul, suferă de boala celiacă, este un pacient cronic ...*
 11. *copil, adolescent, pensionar, vârstă mijlocie, peste cincizeci de ani ...*
 12. *sărac, bogat, clasa de mijloc, elită, cu risc de sărăcie ...*
 13. *a absolvit școala primară, școala profesională, liceul, doctor în științe, master în arte sau științe, are o diplomă ...*
 14. *leneș, amuzant, ambițios, îi place să conducă, timid ...*
- De asemenea, alegeți o activitate comună pe care participanții o vor face în timpul jocului de rol.
- Câteva sugestii de activități posibile:
 1. *planificarea unui nou cartier*
 2. *pregătirile pentru alegerile locale*
 3. *reuniunea comitetului de părinți*
 4. *bal*
 5. *excursie școlară comună a elevilor și a rudelor*
 6. *planificarea și punerea în scenă a unei piese școlare*
 7. *sală de așteptare într-un centru medical*
 8. *vizitarea unui eveniment cultural*

- Pregătiți sala astfel încât participanții să se poată deplasa.
- Explicați participanților că veți juca un joc de rol, în care fiecare își va primi rolul scris pe o etichetă pe care o veți pune pe frunte.
- Lipiți etichetele pe participanți astfel încât aceștia să nu poată vedea ce este scris pe ele. Dați fiecărui participant o singură etichetă (pe cealaltă o veți lipi mai târziu). Ceilalți participanți nu trebuie să dezvăluie ce este scris pe etichetele altor participanți.
- Precizați-le tuturor că, în timpul sarcinii, trebuie să se comporte unii față de alții în conformitate cu ceea ce scrie pe etichetă, dar nu trebuie să pronunțe niciodată cuvântul scris pe etichetă. Dacă pe etichetă scrie, de exemplu, leneș, toată lumea trebuie să trateze acest participant ca și cum ar fi întotdeauna leneș. Dacă pe etichetă scrie "bătrân", toți trebuie să se comporte ca și cum ar face-o cu o persoană în vârstă. Dacă pe etichetă scrie femeie bisexuală de culoare, trebuie să trateze persoana respectivă într-un mod care să permită participanților să își recunoască rolul.
- Explicați participanților că, în cadrul activității, trebuie să se străduiască să-i trateze pe ceilalți participanți în conformitate cu stereotipurile, prejudecățile și identitățile scrise pe etichetă.
- Apoi explicați participanților că trebuie să își joace rolurile în cadrul activității comune. Prezentați pe scurt activitatea pe care ați ales-o.
- Jocul de rol poate începe apoi. După aproximativ zece minute, adăugați o nouă etichetă cu informații suplimentare pentru participanți.
- După douăzeci de minute, opriți jocul și invitați participanții într-un cerc pentru discuții. La sfârșitul jocului, participanții pot încerca să ghicească ce este scris pe frunțile lor. Deși acesta nu este scopul principal al jocului, întrebați participanții dacă au ghicit identitățile și caracteristicile scrise pe frunțile lor.
- Puteți ghida discuția folosind întrebările de mai jos. Asigurați-vă că toți participanții care doresc să își exprime opinia au ocazia să o facă.

Întrebări pentru discuție:

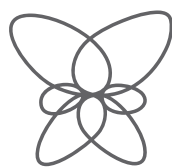
1. Cum v-ați simțit în timpul jocului?
2. A fost dificil să tratați oamenii în funcție de etichetă?
3. Știați cum să vă comportați față de fiecare persoană cu o anumită etichetă?
4. A început cineva să se comporte în conformitate cu caracteristicile/ circumstanțele de pe etichetă? (De exemplu, persoana cu cuvântul spiritual pe frunte a început să spună glume și s-a comportat mai încrezător? Persoana cu eticheta "leneș" a încetat să mai ajute sau să mai coopereze deloc? Persoana cu eticheta "arab vorbitor" a început să vorbească diferit? Persoana cu eticheta gay a început să se comporte diferit? Cum?)
5. Ce ți-ai dori să știe oamenii despre identitatea, situația sau defectele rolului tău?
6. Ți-ai schimbat comportamentul față de oameni după ce au primit o altă etichetă? De ce da/ De ce nu?
7. Cum a condus noua etichetă la o nouă realitate a discriminării, la intersecția a două sau mai multe discriminări? De ce nu putem vorbi doar despre suma discriminărilor pe care le-au experimentat oamenii după ce au primit o nouă etichetă?
8. Care identități v-au creat cele mai multe probleme și de ce?
9. V-a surprins vreo combinație de caracteristici/circumstanțe personale de pe etichete? De ce?
10. Ați beneficiat de un privilegiu din cauza uneia dintre caracteristicile/ circumstanțele dumneavoastră personale sau a unei combinații de caracteristici/circumstanțe personale? Ați fost conștient de aceasta?
11. Ce fel de etichete le dăm oamenilor în viața de zi cu zi? Cum îi afectează acest lucru și cum ne afectează opinia și gândirea despre ei?
12. În viața noastră de zi cu zi, cui aplicăm etichetele pe care le-am folosit în joc? Sunt ele justificate?
13. Ce ați învățat sau v-ați dat seama în acest exercițiu practic? Cum veți utiliza cunoștințele dobândite în viața de zi cu zi?
14. Cum ne poate ajuta acest exercițiu practic să înțelegem mai bine discriminarea intersecțională?

Sfaturi pentru lucrătorii de tineret

- La sfârșitul jocului, participanții pot încerca să ghicească ce este scris pe frunțile lor, deși acesta nu este scopul principal al jocului. Accentul central ar trebui să fie pus pe discuție, care ar trebui să ajute participanții să înțeleagă diferența dintre discriminarea multiplă (în cazul discriminării multiple, vorbim despre suma caracteristicilor/circumstanțelor personale care duc la discriminare) și discriminarea intersecțională (aceste caracteristici/circumstanțe personale nu se adună, ci se intersectează, creând astfel o "nouă realitate"). Prin urmare, este vorba de o situație specifică creată prin interacțiunea simultană a caracteristicilor/circumstanțelor personale și a discriminărilor asociate acestora.
- Fiți conștienți de faptul că jocul poate declanșa emoții foarte agitate. Aveți grijă ca acesta să nu degenereze în violență verbală, psihologică sau fizică. La sfârșitul exercițiului practic, explicați din nou participanților că trebuie să înceteze jocul de rol.
- Exercițiul practic este optim dacă este efectuat într-un grup de până la 10 participanți. Astfel, toți participanții au posibilitatea de a-și exprima opiniile. Dacă aveți un grup mai mare, încercați să îl împărțiți în grupuri mai mici și să efectuați exercițiul separat pentru fiecare grup.
- Dacă nu vă puteți împărți în grupuri mai mici, puteți dubla unele roluri (doi sau mai mulți participanți au aceeași etichetă). Duplicarea rolurilor vă permite, de asemenea, să comparați experiențele persoanelor cu aceleași etichete și să comparați atitudinile altor participanți față de "aceeași etichetă"
- Aveți grijă cui dați o etichetă specifică! Dacă există cineva în grup care este mai leneș, probabil că nu va fi cel mai bine pentru el să primească eticheta de leneș. Scopul jocului nu este de a discuta deschis despre participanți; acest lucru ar putea fi foarte neconstructiv, așa că evitați-l.
- Exercițiul practic este conceput pentru o perioadă școlară. Dacă este posibil, vă recomandăm să prelungiți timpul pentru acest exercițiu. Alocați timp suplimentar pentru discuții aprofundate. Cu cât grupul este mai mare, cu atât ar trebui să acordați mai mult timp discuției. Acest lucru va permite ca toate opiniile să fie auzite.
- Întrebările de discuție enumerate sunt doar pentru asistență și orientare. Vă încurajăm să le adăugați pe ale dvs. și, mai ales, să răspundeți la comentariile participanților.
- Exercițiul practic poate fi efectuat în interior sau în exterior. Atunci când se desfășoară în aer liber, asigurați-vă că există cât mai puține distrageri (zgomot, condiții meteorologice etc.) în timp ce participanții lucrează independent.

(Exercițiul practic este adaptat după activitatea Labels din pachetul educațional "Toți diferiți - toți egali", ediția a doua, Consiliul European. Ljubljana, 2004. Disponibil la: https://www.varuh-rs.si/fileadmin/user_upload/PRAVNE_PODLAGE/Mednarodne_konvencije_-_Svet_Evrope_-_DRUGO/ECRI/Izobrazevalni_prirocnik_-_Ideje-pripomocki-metode_za_medkulturno_izobrazevanje.pdf)

AT THE CROSSROAD
OF INEQUALITIES /
DISCRIMINATION

Fișa de lucru parte din e-training-ul "Discriminarea intersecțională în munca cu tinerii", elaborat de Forum za enakopraven razvoj în cooperare cu partenerii de proiect Zavod Global, Nosotras Onlus și Asociația Pro Democrația. Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorilor și nu reflectă în mod necesar cele ale Uniunii Europene sau ale Agenției Naționale. Uniunea Europeană și Agenția Națională nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.